

NOTA DE PREMSA

L'Hospital del Mar rep el Premi Europeu al'excel·lència en la Higiene de Mans

- És la primera institució de l'estat espanyol en rebre aquest prestigiós guardó, que reconeix l'excel·lència del seu programa en higiene de mans i la implicació dels professionals a l'hora d'evitar les infeccions relacionades amb l'assistència sanitària i preservar, així, la seguretat dels pacients.
- El Premi es lliurarà en el marc de la Conferència Internacional de Prevenció i Control de les Infeccions (IPIC) a Ginebra, el proper 18 de juny.

Un referent per als hospitals espanyols i europeus

Els resultats obtinguts, amb un 75% de mitjana de compliment a l'Hospital del Mar i a la resta dels centres del Parc de Salut MAR (Hospital de l'Esperança i Centre Sociosanitari Fòrum), esdevenen amb aquest premi un referent per als hospitals europeus. Val a dir que és el primer centre espanyol que ha rebut aquest guardó des de la seva creació el 2013.

Internacionalment, els referents mundials són els Hospitals Universitaris de Ginebra (HUG, Suïssa), pel seu programa nacional d'higiene de mans i la seva directa col·laboració amb l'OMS. Altres països com Austràlia també disposen de programa nacional amb un alt compliment.

A la primera edició d'aquest premi europeu, els països guanyadors van ser Romania i Irlanda i, posteriorment, Itàlia i Alemanya.

La implicació i innovació són la clau

En el procés de selecció dels guanyadors, el comitè avaluador ha valorat, especialment, la consolidació del programa d'higiene de mans del centre i la posta en marxa d'accions innovadores per assolir un alt grau de compliment i d'implicació dels professionals assistencials, però també dels no assistencials com el personal de neteja, manteniment, etc.

Una d'elles cercava identificar les causes, mitjançant la metodologia qualitativa "*concept mapping*", com una eina per a facilitar la identificació de les accions necessàries per millorar el compliment de la higiene de mans. Aquesta eina té com eix principal el personal assistencial, que és qui identifica i prioritza les millores en l'adherència a la higiene de mans.

Una altra acció s'ha basat en la formació mitjançant l'anomenada *metodologia ILU*, amb la qual els propis professionals formen els seus companys de l'equip assistencial, implicant així el personal en el procés de millora.

Integrar el personal assistencial referent de les unitats d'hospitalització, a fi d'implicar i millorar l'adherència, ha estat unes de les accions que també ha permès arribar als excel·lents resultats actuals.

Com afirma la Coordinadora d'Infermeria del Programa de Control d'infeccions, Cristina González, **"la implicació dels professionals és la clau per a l'èxit del programa d'higiene de mans, així com la perseverança, la formació, la innovació i la creativitat per a recordar i insistir en la instauració d'aquest hàbit, que és un dels "pilars" més important en la prevenció de la infecció."**

És la primera vegada que l'Hospital del Mar s'ha presentat a aquest premi, i ho ha fet amb la qualificació de programa avançat segons el marc d'autoavaluació de la guia multimodal de l'OMS. El programa de Control d'Infeccions atresora una trajectòria de més de 10 anys en la formació, avaluació i millora de la higiene de mans.

"La higiene de mans, un gest tant senzill, s'ha demostrat molt eficaç en la prevenció de les infeccions relacionades amb l'assistència sanitària, amb la consegüent repercussió sobre la millora de la seguretat del pacient. No obstant, el jurat ha insistit en la necessitat d'implicar també a pacients i familiars en aquesta tasca", assenyala el Dr. Xavier Castells, Cap d'Epidemiologia i Avaluació de l'Hospital del Mar.

El guardó el recolliran dos representants del Programa de control d'Infeccions del Servei d'Epidemiologia i Avaluació el proper dia 18 de juny a Ginebra, en un dels actes de la 3ª Conferència Internacional en Prevenció i Control de les Infeccions. Al premi s'hi poden presentar diferents països europeus, que són avaluats i seleccionats per un comitè d'experts col·laboradors de l'OMS. En aquesta edició l'Hospital del Mar va competir com a finalista amb Croàcia, Malta i la República Txeca.

El premi es va posar en marxa a Àsia el 2010, després que l'OMS introduís la campanya global **"Salva vides, renta't les mans"**, liderada pel Prof. Didier Pittet, director del Programa de Control d'Infeccions dels Hospitals Universitaris de Ginebra (HUG). El Prof. Pittet, conjuntament amb l'AESCU LAP Academy, entitat mundialment reconeguda dedicada a la formació mèdica, va ampliar la participació als hospitals d'Europa, l'any 2013, i als d'Amèrica Llatina, des del 2014. El premi es lliura, anualment, a dos centres de cada continent (Àsia, Europa i Amèrica Llatina) que provin l'excel·lència del seu programa d'higiene de mans.

Una estratègia que ve de lluny

L'Hospital del Mar té una llarga trajectòria en la higiene de mans, ja el 1983 des del Comitè d'Infeccions es varen introduir les primeres guies i butlletins de directrius sobre el rentat de mans, i el 1985 es va iniciar la formació, mitjançant cursos, del rentat de mans.

És el 2002 quan es van introduir els primers productes de base alcohòlica (PBA) per a la higiene de mans i es varen donar sessions formatives sobre la seva aplicació. El 2004 es realitzà la primera avaluació de compliment de la higiene de mans.

El 2007, amb l'Aliança per a la Seguretat del Pacient del Departament de Salut, s'inicien, segons la Guia Multimodal de l'OMS "L'assistència neta és l'assistència més segura", les directrius recomanades.

El 2011 es posa en marxa el projecte d'higiene de mans amb el personal assistencial referent en les unitats d'hospitalització a fi d'implicar i millorar l'adherència.

Durant aquests anys, s'ha avançat i aconseguit una millor avaluació dins del marc multimodal de l'OMS, que va culminar el 2014 quan es va assolir el nivell avançat com programa d'higiene de mans.

Què en sabem de la higiene de mans?

La higiene de mans, que normalment donem per suposada, no és en absolut de fàcil compliment en la majoria d'hospitals espanyols.

Segons l'OMS hi ha 5 moments importants per a realitzar la higiene de mans: abans del contacte amb el pacient, abans de realitzar una tècnica asèptica, després del contacte amb fluids orgànics, després del contacte amb el pacient i després del contacte amb l'entorn del pacient (llit, mobiliari,...). Els moments amb més compliment són els processos i/o tècniques asèptiques que s'apliquen als pacients, o les que tenen un evident risc de contagi com el contacte amb fluids orgànics. En canvi, el moment previ al contacte amb el pacient és el punt més feble de complir, ja que els professionals no tenen percepció de risc.

El Pla de Salut de Catalunya, en el pla d'actuació per a la higiene de mans, considera que un hospital d'aguts ha d'assolir un 75% de compliment i un 55% els centres socio-sanitaris.

És conegut que les infeccions relacionades amb l'assistència sanitària generen un impacte a nivell de costos i de seguretat del pacient de diversa índole: des de l'allargament de l'estada hospitalària, al consum de recursos, tractaments antibiòtics d'ampli espectre, reintervencions...

Evitar esdeveniments adversos per garantir la seguretat dels pacients és un dels objectius principals de l'Hospital del Mar, i el programa d'Higiene de Mans contribueix a assolir-lo.

Més informació:

[Sobre el Premi al millor programa d'Higiene de Mans](#)

Contacte:

Verònica Domínguez (93 248 30 72) / Maribel Pérez (619885326). Servei de Comunicació Hospital del Mar.